

K43411002 : สาขาวิชาภาษาไทย

168271

คำสำคัญ : พระมหากษัตริย์ไทย / วรรณคดีสมัยอยุธยา

ปัทมา ชีมประเสริฐกุล : ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ไทยในวรรณคดีสมัยอยุธยา (THE IMAGES OF THAI KINGS IN LITERATURE OF THE AYUTTHAYA PERIOD) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร. มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์. 475 หน้า. ISBN 974 - 464 - 600 - 4

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ไทยในวรรณคดีสมัยอยุธยาจำนวน 13 เรื่อง ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่ วรรณคดียอพระเกียรติ วรรณคดีพิธีกรรมและประเพณี วรรณคดีคำสอน และวรรณคดีนิทาน โดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ในวรรณคดีอยุธยาที่ต่างประเภทกัน และศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ในวรรณคดีอยุธยากับลักษณะพระมหากษัตริย์ในคติความคิดความเชื่อของศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ

ผลการศึกษาพบว่าพระมหากษัตริย์ในวรรณคดีสมัยอยุธยามีคุณสมบัติ 7 ประการ ได้แก่ การมีชาติกำเนิดและชาติตระกูลสูง การมีบุญ การมีรูปร่างและบุคลิกลักษณะที่ดี การมีความรอบรู้ การมีพระราชทรัพย์ การมีพระราชอำนาจและฤทธานุภาพ และการมีเกียรติยศ นอกจากนี้พระองค์ยังปฏิบัติหน้าที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ 2 ประการ คือ การเป็นนักปกครอง และการเป็นนักรบ

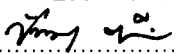
ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ทั้งด้านคุณสมบัติและด้านหน้าที่ดังกล่าวมีปรากฏในวรรณคดีอยุธยาแต่ละประเภทแตกต่างกันตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวรรณคดีนั้น โดยวรรณคดียอพระเกียรติให้ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ที่ดีเลิศสมบูรณ์มากที่สุด เพราะเป็นวรรณคดีที่มุ่งสดุดีพระมหากษัตริย์ว่าดีเลิศ วรรณคดีที่มีภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์สมบูรณ์เป็นลำดับต่อมา คือ วรรณคดีนิทาน ก็ที่จะแสดงให้เห็นภาพพระมหากษัตริย์ว่าดีเลิศคล้ายกับพระมหากษัตริย์ในวรรณคดียอพระเกียรติ ยกเว้นการมีชาติกำเนิดที่สูง พระมหากษัตริย์ในวรรณคดีพิธีกรรมและประเพณีมีภาพลักษณ์สมบูรณ์เป็นลำดับต่อมาและมีลักษณะใกล้เคียงกับพระมหากษัตริย์ในวรรณคดียอพระเกียรติโดยเฉพาะเรื่องการเมืองการมีชาติกำเนิดสูงและการเป็นนักปกครองที่ดี ส่วนวรรณคดีคำสอนมีภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ชัดเจนน้อยที่สุด เพราะเป็นวรรณคดีที่มุ่งเสนอหลักปฏิบัติที่ดีของพระมหากษัตริย์

นอกจากนี้ภาพลักษณ์พระมหากษัตริย์ในวรรณคดีอยุธยายังมีลักษณะพื้นฐานสำคัญเหมือนกับพระมหากษัตริย์ตามแนวคิดของทั้งศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ และที่สำคัญพระองค์ก็มีลักษณะของผู้ทรงพลังอำนาจและน่าเกรงขามเหมือนพระมหากษัตริย์ตามแนวคิดของศาสนาพราหมณ์ และมีลักษณะเป็นผู้ปฏิบัติธรรมหรือธรรมราชาเหมือนพระมหากษัตริย์ตามแนวคิดของศาสนาพุทธด้วย

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนักศึกษา 

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ 

K43411002 : MAJOR : THAI

KEY WORD : THAI KINGS / LITERATURE OF THE AYUTTHAYA PERIOD

PATTAMA THEEKAPRASERTKUL : THE IMAGES OF THAI KINGS IN LITERATURE OF THE AYUTTHAYA PERIOD. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. MANEEPIN PHROMSUTHIRAK ,
Ph.D. 475 pp. ISBN 974 - 464 - 600 - 4

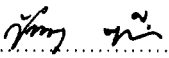
The study aims at analyzing the images of Thai kings in thirteen literary works of the Ayutthaya period. Four types of literary works were studied : king panegyric , rituals and traditions, didactic, and tales. The study emphasizes the comparison between the images of kings in these types of literature and the images of kings in the Ayutthaya literature to those in Bhrahman and Buddhist texts.

There are seven aspects found in the kings of Ayutthaya literature : noble born in prestigious families, having meritorious virtues , good looking with good characteristics, wise, wealthy, powerful , and full of fame and honour. Furthermore, there are two important duties of the kings : being the lord and being the warrior.

The images and the duties of the kings vary in different types of Ayutthaya literature. The panegyric shows the most images of kings because it aims at praising them. Tales too present many images of kings, except being born in noble families. Literature about rituals and traditions also shows many images of kings, nearly the same as the panegyric, especially about being born in noble families and being a good lord. Didactic literature shows the least images of kings because it emphasizes how kings should behave more than praising them.

In addition, the images of the kings in Ayutthaya literature are similar to those appearing in Bhrahman and Buddhist texts. They are both powerful, like Bhrahman kings, and perform meritorious deeds according to Buddhist tradition .

Department of Thai Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2004

Student's signature 

Thesis Advisor's signature 